EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 10.6.2016
COM(2016) 395 final

2016/0184 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst van Parijs, die is aangenomen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Het voorstel betreft een besluit van de Raad dat moet worden vastgesteld overeenkomstig artikel 218, lid 6, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), dat betrekking heeft op de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst van Parijs die uit hoofde van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is aangenomen.

Tijdens de 21e Conferentie van de Partijen bij het UNFCCC (de zogenoemde COP 21), die van 30 november tot en met 12 december 2015 in Parijs plaatsvond, is de tekst van een overeenkomst betreffende het versterken van het mondiale antwoord op de klimaatverandering aangenomen. De Overeenkomst treedt in werking op de dertigste dag na de datum waarop ten minste 55 Partijen bij het Verdrag die in totaal naar schatting goed zijn voor ten minste 55 % van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen, hun akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding hebben ingediend.

In haar mededeling over de gevolgen van de Overeenkomst van Parijs[1] heeft de Commissie erop gewezen dat deze Overeenkomst zo spoedig mogelijk moet worden ondertekend en bekrachtigd. De Europese Raad heeft de mededeling van de Commissie gunstig ontvangen en benadrukt dat de Europese Unie en haar lidstaten in staat moeten worden gesteld de Overeenkomst van Parijs zo spoedig mogelijk te bekrachtigen en op tijd om vanaf de inwerkingtreding ervan Partij bij de Overeenkomst te zijn[2]. Als eerste stap is de Overeenkomst op 22 april 2016 tijdens de ondertekeningsceremonie op hoog niveau in New York door de Commissie en de Raad namens de Europese Unie en door alle 28 lidstaten in eigen naam ondertekend.

De Overeenkomst van Parijs is een mondiale mijlpaal bij de versterking van de mondiale collectieve actie en draagt bij aan een snellere wereldwijde overgang naar een koolstofarme en klimaatbestendige samenleving. Deze Overeenkomst dient ter vervanging van de aanpak in het kader van het Protocol van Kyoto van 1997, waarin verplichtingen tot het einde van 2020 zijn opgenomen. Deze verplichtingen zullen na 2020 niet worden voortgezet.

De Overeenkomst van Parijs biedt kansen voor economische hervormingen, werkgelegenheid en groei en is een centraal element in de verwezenlijking van bredere doelstellingen op het gebied van duurzame ontwikkeling, alsook van de prioriteiten van de EU wat investeringen, concurrentievermogen, circulaire economie, onderzoek, innovatie en energietransitie betreft.

De Overeenkomst van Parijs bevat een kwalitatieve emissiereductiedoelstelling voor de lange termijn in overeenstemming met de doelstelling om de wereldwijde temperatuurstijging ruim onder 2 °C te houden en om te streven naar een maximum van 1,5 °C. Om dit doel te bereiken zullen de Partijen opeenvolgende nationaal vastgestelde bijdragen voorbereiden, bekendmaken en handhaven. Vanaf 2023 zullen de Partijen om de vijf jaar een algemene inventarisatie uitvoeren, gebaseerd op de laatste stand van de wetenschap en de uitvoering tot dusver, waarbij de vorderingen in kaart worden gebracht en de emissiereducties, adaptaties en ondersteuning in aanmerking worden genomen.

---

1 COM(2016) 110 van 2 maart 2016.

2 Conclusies van de Europese Raad van 18 maart 2016.

Voorafgaand aan de COP 21 hebben de Partijen bij het UNFCCC melding gemaakt van hun voorgenomen nationaal vastgestelde bijdrage aan de Overeenkomst. De Europese Unie en haar lidstaten maakten op 6 maart 2015 als eerste grote economie hun voorgenomen nationaal vastgestelde bijdrage openbaar, waarin het beleidskader voor klimaat en energie 2030 zoals vastgesteld door de Europese Raad van oktober 2014[3] en de blauwdruk van de Europese Commissie voor de aanpak van de wereldwijde klimaatverandering na 2020[4] werden weerspiegeld. De EU heeft een ambitieuze doelstelling voor de gehele economie vastgesteld om de eigen broeikasgasemissies in 2030 met ten minste 40 % te hebben verminderd.

De EU is al begonnen met de verwezenlijking van de doelstelling van ten minste 40 % reductie van de broeikasgasemissies. Wat de sectoren betreft die onder het emissiehandelssysteem (ETS) vallen, heeft de Commissie op 15 juli 2015 haar goedkeuring gehecht aan een voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kostenefficiënte emissiereducties en koolstofarme investeringen. Het voorstel is erop gericht de bovengenoemde doelstelling te bereiken voor de sectoren die onder de EU-ETS vallen.

De Europese Unie en haar lidstaten hebben het voornemen uitgesproken om in het kader van de Overeenkomst van Parijs gezamenlijk op te treden[5] en dit komt tot uitdrukking in artikel 4 van de Overeenkomst. De Unie en haar lidstaten zijn derhalve overeenkomstig lid 18 van dat artikel gezamenlijk verantwoordelijk voor het voorbereiden, bekendmaken en handhaven van de opeenvolgende nationaal vastgestelde bijdragen die zij willen bereiken, en voor het nemen van nationale mitigatiemaatregelen met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van de nationaal vastgestelde bijdrage ingevolge lid 2 van dat artikel.

In artikel 4, lid 16, van de Overeenkomst van Parijs is bepaald dat het secretariaat in kennis moet worden gesteld van het gezamenlijke optreden, met inbegrip van het emissieniveau dat binnen de relevante periode aan elke Partij is toegekend. Het respectieve emissieniveau dat aan de Unie is toegewezen, dekt de emissie van broeikasgassen uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG. De respectieve emissieniveaus van de lidstaten en de opneming van landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in het beleidskader voor energie en klimaatverandering 2030 zullen in toekomstige wetgeving worden bepaald.

Noorwegen en IJsland hebben laten weten dat zij voornemens zijn deel te nemen aan het gezamenlijke optreden van de Unie en de lidstaten. De voorwaarden voor mogelijke deelname door Noorwegen en IJsland worden in bijbehorende wetgeving opgenomen. Dit voorstel loopt niet vooruit op de wijze waarop Noorwegen en IJsland aan het gezamenlijke optreden zullen deelnemen.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

In de mededeling van de Commissie van 2 maart 2016 (Wat na Parijs? Een beoordeling van de implicaties van de Overeenkomst van Parijs) wordt benadrukt dat voor een wereldwijde omschakeling naar schone energie veranderingen inzake investeringsgedrag en stimuleringsmaatregelen op alle beleidsgebieden noodzakelijk zijn. Het is een essentiële prioriteit van de Unie om een veerkrachtige energie-unie tot stand te brengen om haar burgers betrouwbare, duurzame, concurrerende en betaalbare energie te verstrekken. Om dat te

[3] Conclusies van de Europese Raad van 24 oktober 2014.
[4] COM(2015) 81 van 25 februari 2015.
[5] Conclusies van de Raad van 18 september 2015.

bereiken, is voortzetting van een ambitieus klimaatbeleid en vooruitgang op andere aspecten van de energie-unie nodig.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

In het beleidskader voor klimaat en energie 2030 voor de EU is een ambitieuze doelstelling voor de gehele economie vastgesteld om de eigen broeikasgasemissies in 2030 met ten minste 40 % te hebben verminderd, evenals doelstellingen op het gebied van hernieuwbare energie en energie-efficiëntie van ten minste 27 %[6]. De uitvoering van het beleidskader voor klimaat en energie 2030 is een prioriteit in het kader van de follow-up van de Overeenkomst van Parijs. Later dit jaar zal de Commissie voorstellen indienen tot aanpassing van het regelgevingskader van de EU voor energie-efficiëntie en hernieuwbare energie, waaronder de nieuwe opzet van de energiemarkt.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

Het voorstel berust op artikel 192, lid 1, in combinatie met artikel 218, lid 6, VWEU. In artikel 218 VWEU is de procedure vastgelegd voor het onderhandelen over en het sluiten van overeenkomsten tussen de Europese Unie en derde landen of internationale organisaties. Op grond van lid 6 moet de Raad, op voorstel van de Commissie als onderhandelaar, een besluit vaststellen waarbij machtiging wordt verleend tot sluiting van een overeenkomst namens de Europese Unie.

Overeenkomstig artikel 191 en artikel 192, lid 1, VWEU moet de Europese Unie bijdragen tot het nastreven van onder meer de volgende doelstellingen: behoud, bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu; bevordering op internationaal vlak van maatregelen om het hoofd te bieden aan regionale of mondiale milieuproblemen, en in het bijzonder de bestrijding van de klimaatverandering.

Bestaande wetgeving in de Unie waarmee deze doelstellingen worden verwezenlijkt, moet worden herzien met het oog op de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en dit kan alleen worden verwezenlijkt door middel van EU-wetgeving.

[6] De energie-efficiëntiedoelstelling wordt tegen 2020 geëvalueerd, waarbij een EU-streefcijfer van 30 % wordt overwogen.

2016/0184 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst van Parijs, die is aangenomen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1, in samenhang met artikel 218, lid 6, onder a),

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien de goedkeuring door het Europees Parlement,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Tijdens de 21e Conferentie van de Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC), die van 30 november tot en met 12 december 2015 in Parijs plaatsvond, is de tekst van een overeenkomst betreffende het versterken van het mondiale antwoord op de klimaatverandering aangenomen.

(2) Overeenkomstig Besluit (EU) 2016/590 van de Raad van 11 april 2016[7] is de Overeenkomst van Parijs op 22 april 2016 ondertekend.

(3) De Overeenkomst van Parijs treedt in werking op de dertigste dag na de datum waarop ten minste 55 Partijen bij het UNFCCC die in totaal goed zijn voor naar schatting ten minste 55 % van de totale uitstoot van broeikasgassen, hun akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding hebben nedergelegd. De Unie en haar lidstaten maken deel uit van de Partijen bij het UNFCCC. In zijn conclusies van 18 maart 2016 heeft de Europese Raad erop gewezen dat de Europese Unie en haar lidstaten de Overeenkomst van Parijs zo spoedig mogelijk en op tijd moeten bekrachtigen om vanaf de inwerkingtreding ervan Partij bij de Overeenkomst te zijn.

(4) De overeenkomst van Parijs vervangt de aanpak in het kader van het Protocol van Kyoto van 1997.

(5) De Overeenkomst van Parijs bevat onder meer een streefcijfer op lange termijn dat strookt met de doelstelling om de wereldwijde temperatuurstijging ruim onder 2 °C in vergelijking met het pre-industriële tijdperk te houden en om inspanningen te blijven leveren zodat de stijging beperkt blijft tot 1,5 °C. Om dit doel te bereiken zullen de Partijen opeenvolgende nationaal vastgestelde bijdragen voorbereiden, bekendmaken en handhaven.

(6) Ingevolge de Overeenkomst van Parijs moeten de Partijen vanaf 2023 om de vijf jaar een algemene inventarisatie uitvoeren, gebaseerd op de laatste stand van de wetenschap en de uitvoering tot dusver, waarbij de vorderingen in kaart worden gebracht en de emissiereducties, adaptaties en ondersteuning in aanmerking worden

[7] PB L 103 van 19.4.2016, blz. 1.

genomen, en waarbij elke achtereenvolgende bijdrage van een Partij verder moet gaan dan de op dat moment geldende bijdrage van deze Partij en een zo hoog mogelijk ambitieniveau moet weerspiegelen.

(7) Wat de reductie van de in de EU uitgestoten broeikasgassen betreft, schaarde de Europese Raad zich in zijn conclusies van 23-24 oktober 2014 over het kader voor het klimaat- en energiebeleid 2030 achter een bindend streefcijfer van ten minste 40 % eigen reductie van broeikasgasemissies in 2030 ten opzichte van 1990[8]. In de zitting van de Raad van 4 maart 2015 is deze bijdrage van de Unie en haar lidstaten formeel goedgekeurd als hun voorgenomen nationaal vastgestelde bijdrage, die op 6 maart 2015 bij het secretariaat van het UNFCCC is ingediend[9].

(8) In de mededeling bij het voorstel ter ondertekening van de Overeenkomst van Parijs door de Unie[10] wordt benadrukt dat voor een wereldwijde omschakeling naar schone energie veranderingen inzake investeringsgedrag en stimuleringsmaatregelen op alle beleidsgebieden noodzakelijk zijn. Het is een essentiële prioriteit van de Unie om een veerkrachtige energie-unie tot stand te brengen om haar burgers betrouwbare, duurzame, concurrerende en betaalbare energie te verstrekken. Om dat te bereiken, is voortzetting van een ambitieus klimaatbeleid en vooruitgang betreffende andere aspecten van de energie-unie noodzakelijk[11].

(9) De Raad heeft in zijn conclusies van 18 september 2015 bevestigd dat de Unie en haar lidstaten voornemens zijn in het kader van de Overeenkomst van Parijs gezamenlijk op te treden en is ingenomen met het voornemen van IJsland en Noorwegen om aan dit gezamenlijke optreden deel te nemen.

(10) Het gezamenlijke optreden van de Unie en de lidstaten zal te zijner tijd worden overeengekomen en zal betrekking hebben op het respectieve emissieniveau dat krachtens Richtlijn 2003/87/EG aan de Unie is toegekend en op de respectieve emissieniveaus van de lidstaten.

(11) In artikel 4, lid 16, van de Overeenkomst van Parijs is bepaald dat het secretariaat in kennis moet worden gesteld van het gezamenlijke optreden, met inbegrip van het emissieniveau dat binnen de relevante periode aan elke Partij wordt toegekend.

(12) De Overeenkomst van Parijs stemt overeen met de milieudoelstellingen van de Unie als bedoeld in artikel 191 van het Verdrag, te weten behoud, bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu; bescherming van de gezondheid van de mens; en bevordering op internationaal vlak van maatregelen om het hoofd te bieden aan regionale of mondiale milieuproblemen, en in het bijzonder de bestrijding van de klimaatverandering.

(13) De Overeenkomst van Parijs moet derhalve namens de Unie worden gesloten,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De Overeenkomst van Parijs die op 12 december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering is aangenomen, wordt namens de Europese Unie goedgekeurd.

---

8 EUCO 169/14.

9 http://www4.unfccc.int/submissions/indc/Submission%20Pages/submissions.aspx

10 COM(2016) 110 van 2 maart 2016.

11 COM(2015) 80 van 25 februari 2015.

De tekst van de Overeenkomst van Parijs is als bijlage I aan dit besluit gehecht.

De in bijlage II aan dit besluit gehechte bevoegdheidsverklaring wordt eveneens namens de Unie goedgekeurd.

Artikel 2

De voorzitter van de Raad wijst de persoon (personen) aan die namens de Unie gemachtigd is (zijn) de akte van bekrachtiging, samen met de bevoegdheidsverklaring, bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties neder te leggen, overeenkomstig artikel 20, lid 1, van de Overeenkomst van Parijs.

Artikel 3

1. De akte van bekrachtiging van de Unie wordt nedergelegd bij de Depositaris.

De lidstaten spannen zich in de noodzakelijke stappen te nemen met het oog op een gelijktijdig nederlegging met de Unie.

2. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van hun besluit betreffende de bekrachtiging van de Overeenkomst van Parijs of naar gelang van de omstandigheden, van de vermoedelijke datum waarop de noodzakelijke procedures zullen zijn afgerond.

Artikel 4

Dit besluit is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter